

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.49/2014/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év június hó 20. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A közokirat-hamisítás büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2014. május 07. napján kihirdetett KB.II.4/2014/10. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott vagyon elleni bűncselekményét folytatólagosan elkövetett csalás vétségének [Btk. 373. § (1) és (2) bekezdés a./ pont] **minősíti**.

A vádlottal szemben a szabadságvesztés büntetés kiszabására és annak felfüggesztésére, valamint a vádlott előzetes mentesítésére vonatkozó ítéleti rendelkezéseket **mellőzi**.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Indokolás:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2014. május 07. napján kihirdetett KB.II.4/2014/10. számú ítéletével **vádlott** vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 342. § (1) bekezdés b./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntetében, valamint a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő csalás vétségében, ezért - halmazati büntetésül - 1 évi és 2 hónapi börtönre, 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 100.000 forint pénzbüntetésre, valamint lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, és úgy rendelkezett, hogy utólagos végrehajtás esetén a szabadságvesztés 2/3-ad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra a vádlott. Rendelkezett még a bíróság a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól, az eljárás során lefoglalt angol középfokú nyelvvizsga bizonyítványt az ELTE Idegennyelvű Továbbképző Központnak rendelte megküldeni, és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 40.200 forint bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napot tartott fenn, majd az ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője szintén három napot tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül mindketten fellebbezést jelentettek be enyhítés érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.482/2014/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a tényállást egészítse ki és a Btk. 74. § (1) bekezdés a./ pontja alapján 406.879 forintba rendelen el vagyonekobzást, egyebekben az ítéletet hagyja helyben. Álláspontja szerint megalapozatlanul rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott 2013. július 16-ig a bv. intézetnek 267.739 forint kárt okozott. A nyelvpótlék kifizetésének felfüggesztésére jogalapot az intézettől való adatkérés nem, csak a részükre adott tájékoztatás adott, így 2013. év végéig még úgy kell tekinteni, hogy tévedésben volt a munkáltató. Így az állapítható meg, hogy a vádlott 406.879 forint kárt okozott. A Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján tehát ilyen értelemben kell helyesbíteni a tényállást. A katonai tanács elmulasztott rendelkezni a vagyonekobzásról, amely nem mellőzhető, és a súlyosítási tilalomba sem ütközik.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, melynek keretében a kiszabott büntetést enyhítse, és a vádlottal szemben kizárólag pénzbüntetést alkalmazzon. Mellőzze a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést, illetve mellőzze a lefokozás katonai büntetést is, mivel a vádlott szolgálati viszonya megszűnésével az már okafogyottá vált. Az ítélet bűnösséget megállapító részével kapcsolatban kifogásolta, hogy a vagyon elleni bűncselekménynél a célzat nem kétséget kizáróan bizonyított, hiszen a bíróság kizárólag okiratok alapján állapította meg a terhelő tényállást, ezekből azonban nem lehet következtetni a célzat fennállására. Nem kétséges azonban, hogy a vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatával elismerte a bűnösségét. A jogi minősítéssel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az ügyészség a vádlottat eredetileg intellektuális közokirat-hamisítás elkövetésével vádolta. Álláspontja szerint ez a helyes minősítés, nem pedig az, amelyre utóbb a vádat változtatta a tárgyaláson eljáró katonai ügyész, és amelyben az elsőfokú bíróság a bűnösséget megállapította. Hivatkozott továbbá arra, hogy a büntetés-végrehajtási intézet nem igazolta, hogy mi a kára, és az elsőfokú bíróság is más kárértéket állapított meg, mint ami a vádiratban áll. Ezen túlmenően a védő vitatta a vagyonekobzás szükségességét. Utalt arra, hogy a tényleges gazdagodás mindig a nettó összegre vonatkozik, a kárértékként feltüntetett összeget azonban különböző levonások terhelték. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a bv. intézet sem igényli a kára megtérítését, figyelemmel arra, hogy az általa a másodfokú nyilvános ülésen becsatolt közös megegyezés a szolgálati jogviszony megszüntetése tárgyában elnevezésű irat azt tartalmazza, hogy a felek egymással szemben semmilyen jogcímen anyagi és egyéb követeléseket nem támasztanak. Utalt még arra, hogy az ügyészség többször felhívta a bv. intézetet nyilatkozattételre abban a tekintetben, hogy kívánnak-e kárigényt érvényesíteni, de válasz sohasem érkezett.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállás megállapítása körében rögzíthető, hogy az elsőfokú katonai tanács a szükséges és lehetséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott sem a nyomozás során, sem a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni, azonban az elsőfokú tárgyaláson felelősségét elismerő rövid nyilatkozatot tett. Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a vádlott ezen nyilatkozata, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, továbbá az igazságügyi írásszakértő véleménye alapján, tehát a rendelkezésére álló bizonyítékokkal összhangban állapította meg.

Észlelte azonban a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmazza a vádlottnak a korábbi elítélésre vonatkozó adatait, ezért az ítéltábla katonai tanácsa a tényállás személyi körülmények részét a nyomozati iratok 135. naplószáma alatt rendelkezésre álló ítélet alapján azzal egészíti ki, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a vádlottat a 2003. január 14. napján kelt és január 17. napján jogerőre emelkedett Kb.I.77/2002. számú ítéletével közokirat-hamisítás büntette miatt 300 napi tétel, napi tételenként 150 forint, összesen 45.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Észlelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú ítélet történeti tényállása helytelenül tartalmazza a vádlott csalási cselekményével okozott kárt. A vádirat szerint a vádlott a munkáltatója megtévesztésével 406.879 forint kárt okozott. A vonatkozó ítéleti indokolás szerint az ügyészség tévesen abból indult ki, hogy a vádlott még 2013. decemberében is kapta a nyelvvizsga pótlékot. Álláspontja szerint azonban a nyomozati irat 15. oldalszáma alatti tájékoztatásból a bv. intézet, mint munkáltató már tisztában volt azzal, hogy jogtalanul fizeti a nyelvvizsga pótlékot a vádlottnak, így ezen időponttól kezdődően nem volt tévedésben. Megállapítható azonban, hogy a nyomozati iratok 15. naplószáma alatt található irat a ... Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetnek a katonai ügyész megkeresésére adott válaszait tartalmazza. A kérdések, illetve a válaszok alapján nem nyilvánvaló, hogy a vádlott munkáltatója tisztában volt a vádlotti cselekménnyel, annál is inkább, mert ebben az időszakban a nyomozás is csak az adatgyűjtés időszakában tartott, a nyomozó hatóság számára is csupán az írásszakértői vélemény beérkezését követően volt nyilvánvaló a vádlotti cselekmény. A nyomozati iratok 265. naplószáma alatt található az az irat, amelyben a Központi Nyomozó Főügyészség Debreceni Regionális Osztálya hivatalosan értesítette a ... Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokát a vádlott cselekményéről. Ezen irat kelte 2013. december 31-e. Figyelemmel arra, hogy 2013. évben a vádlott munkáltatója ezt az értesítést már nem ismerhette meg, abból kell kiindulni, hogy 2014. januárjában még a vádlotti bűncselekményekről nem tudva fizette ki a nyelvpótlékot. Megállapítható ugyanakkor, hogy a vádiratban szereplő kárösszeg számítási hibát tartalmaz, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében írt történeti tényállást annyiban helyesbíti, hogy: „..... a

munkáltató tévedésbe ejtésével **vádolt** 2014. januárjáig 405.825 forint kárt okozott, amely az eljárás során nem térült meg."

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített, valamint helyesbített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és lényegében helyes a cselekmények jogi minősítése is. Nem tévedett a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a Btk. 2. § (2) bekezdésének megfelelően nem az elkövetés idején, hanem az elbírálás idején hatályos büntető törvényt alkalmazta. Helyesen állapította meg, hogy a 2012. évi C. törvény rendelkezései a vádlottra nézve kedvezőbbek. Nem tévedett ennek alapján az elsőfokú bíróság, amikor **vádлот** a Btk. 342. § (1) bekezdés b./ pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntetében, valamint a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a./ pontja szerinti csalás vétségében mondta ki bűnösnek. Utóbbi cselekmény tekintetében a másodfokú bíróság a munkáltatónak a vádlott általi tévedésben tartására és a havonta visszatérően folyamatos kár bekövetkezésre figyelemmel folytatólagos elkövetést állapított meg a Btk. 6. § (2) bekezdése alapján.

A vádlottnak és védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. Tévedett azonban, amikor a vádlottal szemben halmazati büntetesként szükségesnek látta próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés kiszabását. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben elegendő a Btk. 33. § (4) bekezdésének alkalmazásával pénzbüntetés kiszabása is, figyelemmel a javára jelentkező enyhítő körülmények számára és súlyára. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben a szabadságvesztés büntetés kiszabására, és annak felfüggesztésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzte. Úgyszintén mellőzte az előzetes mentesítésre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést, figyelemmel arra, hogy az a megmaradó pénzbüntetés mellett okafogyottá vált. Az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetésnél a napi tételek száma a cselekménnyel arányosnak tekinthető, míg a napi tétel összege tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a pénzbüntetés is megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottat lefokozás katonai büntetésre is ítélte, figyelemmel arra, hogy egységes a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy vagyon elleni bűncselekményt elkövető hivatásos állományú személy rendfokozatot nem viselhet. Bár a vádlott szolgálati viszonya megszűnt, azonban még formálisan sem rendelkezhet rendfokozattal, ezért a lefokozás - a rendfokozatra való méltatlanság okán - nem volt mellőzhető. Az ítéltábla katonai tanácsa nem értett egyet a fellebbviteli főügyészségnek a vagyonek kobzásra irányuló indítványával. A

nyomozati iratok 281. naplószáma alatt áll rendelkezésre egy ügyészi feljegyzés arra vonatkozóan, hogy a bv. intézet parancsnokának nyilatkozata szerint nem polgári jogi igény formájában, de a marasztaló bírósági ítélet kézhezvételét követően az érintettel szemben kárigényt kívánnak érvényesíteni. Ezen nyilatkozatra figyelemmel a másodfokú bíróság nem kívánta a kárigény érvényesítésének alapját elvonni, ezért vagyonelkobzásról nem rendelkezett.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokaia alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2014. június 20.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. szavazó bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

, 2014. június 20.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke